

NÉPLAP

ÁRA 40 FILLER

A szakszervezetek nem hagyják megállni a Csokonai-színház üzemét

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 43. SZÁM.

VILAG PROLETARJAI EGYESÜLJETEREK!

1947 FEBRUÁR 20, CSÜTÖRTÖK

A Parasztszövetség újja

Országos viszonylatban is nagy jelentőségű dolog történt vasárnap délelőtt Balmazújvárosban: hosszas kínlás után feloszlott a Parasztszövetség. Ezzel valószínűleg megkezdődött a kiábrándult, csalódott parasztság az eseményeket és politikai fejleményeket helyesen értékelő ítéletmondása a belhelyezett bizalommal súlyosan visszaélő és reakció szolgálatába szegődött, névleg paraszti, valójában nemzetrontó úri érdekeket védő érdekképviseleti szerve felett.

Hogy jutott el a Parasztszövetség ideig?

Nem most indult el a lejton, sokkal messzebbre nyúlunk vissza a bajok gyökerei. A felszabadulás után az „egy akol, egy pásztor” hangzatos jelszavának emlegetésével minden parasztot újbirtokost, 10 holdast és 100 holdast a Parasztszövetségben akartak egyesíteni. Hiába emeltük fel szavunkat ez ellen a való életet semmibevevő és hamis illúziókon felépülő tetszetős demagógia ellen, egyes nadrágos kiscsapatok — kikről időközben kiderült, hogy nem voltak egyebek, mint a reakció sötét fullajtárai — elhittették a parasztság kevésbé öntudatos sorában a munkásellenes éllel kidolgozott parasztság hamis gondolatát.

A Parasztszövetség kezdettől fogva minden paraszot egyedül létjogosult érdekérvényesítő szervnek kürtölte világgá magát. Ez az érdekvédelem azonban egyre inkább a jómódú közép- és zsiros-parasztra korlátozódott. A hatalmas eltávolodást az igazi paraszti érdekektől legszemléltetőbben az összeesküvés leleplezésénél napfényre került adatok, nevek mutatják. A Parasztszövetségnek teljes országos vezetősége nyakig benne volt a magyar nép, elsősorban éppen a magyar parasztság ellen irányuló gyilkos merénylőszövegében, amelynek egyik fő programpontja a föld-reform visszacsinálása volt.

„Paraszt ne legyen képviselő!” — fogalmazta meg röviden, velősen és sokatmondóan a Parasztszövetség egyik országos vezetője a gyalázatos tervnek a dolgozó parasztok millióira vonatkozó részletét, miközben a vezetőikben vakon bízó parasztszövetségi tömegek a falvaikban saját bőrükön kezdték érezni, hogy nincs minden rendjén a Parasztszövetség körül. Nagyhangon beígért és időközben elmaradt akciók, a paraszti tömegeket kizsákmányoló üzleti fogások és nagy ügyvel-bajjal elnyomott paraszti elégedetlenségek az útjelzői annak a lejtonak, amelyre a hisztion paraszti tömegeket a Saláta Kálmánok, Kiss Sándorok és cinikusai ragadták.

A „Debreczón” tegnapi vezércikkiről „két hét óta tapasztalt szomorú jelenségekről” ír: „amelyek háborítják a dolgozó nép nyugalmát és szinte elveszik a munkakedvet az embereknek”. Az az érzésünk, hogy a cikkiről itt arra a felvilágosító munkára gondolt, amit népe, nemzete írárt érzett felelősségből dolgozó parasztoi és munkások végezték a magyar parasztság öntudatának felébresztésére. Ezek viszont nem háborítják a dolgozó nép nyugalmát, sőt inkább mindenfelé

Balogh páter a Kisgazdapárt új főtitkára

Pénteken tárgyalja a mentelmi bizottság Kovács Béla ügyét

A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága szerdán délután Parkas Mihály elnökletével ülést tartott, amelynek napirendjére Kovács Béla nemzetgyűlési képviselő mentelmi ügyének tárgyalását tűzték ki. A bizottság úgy találta, hogy az ebben az ügyben hozandó döntés előtt szükséges a beérkezett iratoknak a mentelmi bizottság tagjai által történő áttanulmányozása. Ezért a bizottság azt a határozatot hozta, hogy pénteken délután 2 órakor tartandó ülésére halasztja az ügy érdemleges tárgyalását.

Ries István igazságügyminiszter áttanulmányozta az összeesküvésre vonatkozó újabb tanúvallomások

és a népgyűléségek fogházában helyezik el őket. Kovács Béla ügyéről is tárgyalt a miniszterelnök Ries Istvánnal, Pongrácz Aladár és Eröss Jánossal. A Kisgazdapárt képviselői szerdán délelőtti értekezletükön szívesen fogadták a hírt, hogy Balogh István miniszterelnökségi államtitkár esetleg átvesszi a Kisgazdapárt főtitkári állását. A kérdés csaknem eldöntöttnek tekinthető. A Kisgazdapárt képviselői pénteken értekezletet tartanak, amelyen Nagy Ferenc miniszterelnök beszámol a politikai tárgyalások állásáról.

60-ból az iratokkal együtt soron-

A nyugati sajtó egy része felbátorította az összeesküvőket

A „Krasznij Flot” a magyarországi köztársaságellenes fasiszta összeesküvéssel kapcsolatban azt írja, hogy az összeesküvés leleplezése csapást mért mind a magyar, mind a nemzetközi reakciók erőikre.

Az sem meglepő, hogy amikor a vizsgálat egyre jobban felfedi az összeesküvők külföldi kapcsolatait s ez nyugtalanságot kelt egyes körökben a magyar határon túl is. Így érthető, hogy a külföldi sajtónak bizonyos része

makacsul tagadja a magyar köztársaság ellen irányuló összeesküvés tényét. Azok azonban, akik arra vetemedtek, hogy a cselekedtet a Németország amerikai övezetében tartózkodó Horthy tengerenagy szájába adják, mégis túlélték a határt. Ugy látszik, Magyarország volt kormányzója, aki elsősorban bűnös azért, hogy Magyarország beavatkozott a háborúba, az amerikai övezet nem tekintett ellurcított személynek és teljes szabadságot élvez, csupán ha-

vonta kétszer kell jelentkeznie az amerikai katonai képviselőnél. Nem nehéz tehát elképzelni, hogy ez az egyetlen tény is felbátorította az összeesküvő fasisztákat, Horthy nemcsak, hogy nem cáfolta meg semmit az összeesküvésről, hanem valamit meg is erősített. Ha a magyar reakció vezetője szabadon fogadhat egy németországi városban laptudósítók, az magában is bizonyítja, hogy az összeesküvők reményének volt valami alapja.

Heti 18 óra az iparban foglalkoztatottak maximális túlórája

A kormány tagjai szerdán délelőtti rendes heti minisztertanácsra ültek össze Nagy Ferenc miniszterelnök elnökletével.

A nyugellátásoknak az államháztartás egyensúlyának hejreállítására érdekében szükséges korlátozásait tartalmazó rendeletét módosította a minisztertanács. A módosítás szerint a rendelet hatálya alá tartozó személyek nyugellátását csak akkor kell beszüntetni, ha a kereset vagy jövedelem a nyugellátás után a tényleges szolgálatba állás esetén járó illetmény kétszeres összegét meghaladja.

Felső hátlárként havi ezer forintot állapított meg.

Szabályozták a részvénytársaságok, szövetkezetek közgyűlési, osztalékfizetési, valamint az igazgatóság tagjainak díjazási kérdéseit.

Elfogadta a minisztertanács az Országos Házépítő Tanács szervezésére vonatkozó rendelettervezetet. A tanács az iparügyi miniszter felügyelete alatt áll egy elnökből, 3 alelnökből és 23 tagból.

Az Első Kecskeméti Konzervgyár, az Első Szegedi Konzervgyár, az Alföldi Konzervgyár, Nagykőrösi Konzervgyár, Mauthner Ödön Maghermelő és Kereskedelmi Rt., a Televásárló és Értékesítő Rt. Budapest, továbbá a Pécs-egyházmegyei Mezőgazdasági és Kenderipar Rt. cégeknek állami kezelésbe vételét rendelte el a minisztertanács.

Az iparban foglalkoztatott munkavállalók heti túlóráját 18 órában maximalizálta a minisztertanács

és akként határozott, hogy az esetleges kivételek tekintetében

beszervező a Szakszervezeti Tanács véleménye.

Árvízvédelmi célokra sürgős póthívek szavaztak meg.

A népjóléti miniszter javaslatára a gyógyszerári jogosítványokkal kapcsolatban az idevonatkozó rendelkezést aklént módosították, hogy a zsidókra érvényes megkülönböztetés folytán elvesztett személyi jogú gyógyszerári jogosítványok kiadásának, illetve használati jogának engedélyezésére irányuló igényeknek érvényesítési határidejét 1947 március 1-ében állapítják meg. Azokra a személyi jogú gyógyszerárakra, amelyekre az igényt a törvényes időn belül nem érvényesítették, a népjóléti miniszter 1947 június 1. napjától kezdve nyilvános pályázatot hirdet.

A nagy vidéki megmozdulások.

Balmazújvárosban már levonták a parasztszövetségi kiscsapatok az eseményekből a tanulságot. Példájuk nagy történelmi momentum: a Parasztszövetség bomlása megindult s az annál gyorsabb ütemű lesz, minél inkább felnyílik a most ismételt becsapott és lépéscsúszó paraszti tömegek szeme.

Felállítják az országos kereskedelmi katasztert

A nemzetgyűlés szerdai ülésén a kereskedelem- és szövetkezeti tárca költségvetését tárgyalta.

Vajda Imre államtitkár előadói beszédében megállapította, hogy a magyar kereskedelem ma már díszretartott eredményeket mutathat fel a így megfelelt a belső helyzetet bizalomnak. A fasiszta rendszerben virult ki, jelölt kereskedői típus felezőmértékben szolgálja az iparigazolványok revíziója, Rónai Sándor miniszter előmerésével emlíkezett meg a kereskedőkről.

A foketekereskedelem nagyban hozzájárult az inflációhoz és kiirtását minden eszközzel biztosítani kell. Országos kereskedelmi katasztert állítanak fel, hogy a gazdaságállatnak megfelelően irányíthatassák a kereskedelmet.

Törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé az ütlethelyiségek bérletének rendezésére. Az árúházakat eltűnt a használt tárgyak árusításától. A kereskedők szociális biztosítása terén még ebben a költségvetési évben hatályos javaslatot terjeszt majd be a munkaszünetre vonatkozóan is. Visszaállítja a kereskedelmi és iparkamarák önkormányzatát; ezért rendelt el, hogy június 30-ig tarték meg a kamarai választásokat. Az iparengedélyek kiadása tekintetében is visszatérnek a normális állapotokra. Külsőkereskedelmi megfontolások feltételül előírják a mezőgazdasági minőségű termelés és a mezőgazdasági feldolgozó ipar kifejlesztését. Külsőkereskedelmi elzárkóztságunkból a Szovjetunióval kötött szerződésünk emelt ki bennünket s ezt követően ma már 15 országgal teremtünk kereskedelmi kapcsolatokat.

Szövetkezeti politikánknek elsőrendű feladata a mezőgazdasági termelőszövetkezetek kifejlesztése, s ugyanakkor megfelelő ipari termelő szövetkezetek működésének biztosítása.

Sürgős szükségét érezzük annak, hogy a nemzetgyűléshez a Hangya-paragrafus miatt visszaküldött szövetkezeti törvényt mielőbb véglegesen elfogadjuk. A törvény alapján az álszövetkezetek működését meg lehet szüntetni. Egységes irányítás alá kerülnek a szövetkezetek, lehetetlen dolog azonban, hogy a szövetkezetek egymással gyakran szembe kerüljenek. Ma még nem lehet felmérni, mennyiben válnak az ország javára majd a szövetkezetek. de az kétségtelen, hogy a szocializmus épp úgy el fog jönni, mint ahogy a nap fel kel akkor is, ha a kakas nem kukorékol.

Hajdu Gyula, a Kommunista Párt kijelölt szószólója hangzott, hogy pártja minden erővel

támogatja a tisztességes kereskedelmet, s ugyanakkor üldözi a spekulációt. A köz érdeke azt kívánja, hogy minél kevesebb közvetítő kéz legyen

a termelő és fogyasztó között. Hozzá nem értők kaptak nagykereskedői engedélyeket. Körüket szűkíteni kell. Sürgette megfelelő külkereskedelmi érdekképviselet létesítését. A külkereskedelemben pártja nem akar általi mozopóliumot, de szükségének tartja az állami ellenőrzést.

Gábor József (MKP) a földművelőszövetkezetek megalakítását sürgősen hangoztatta, hogy a MKP a kisbirtokok magánulajdonát a legmesszebb, menően megvédi. Rá kell vezetni a kisbirtokokot arra, hogy a könnyebb megmivélés, könnyebb értékesítés és könnyebb beszerzés egyedül módja a szövetkezés. Sürgette a szövetkezeti központ felállítását.

A nemzetgyűlés a tárca költségvetését általában és részleteiben is elfogadta.

VÁLASZOLUNK

Jól tudjuk, hogy egy új rovatot nehezen szoknak meg az olvasók. E szabály alól úgy látszik kivétel lesz a „Néplap” „Válaszolunk” rovája. Már egy-két nap alatt meggyőződhetünk arról, hogy erre a rovarra olvasóinknak szükségük van. Hisz mindenkinek vannak kisebb-nagyobb kérdései, amelyekben szeretne tanácsot, eligazítást kapni.

A „Néplap” szerkesztősege vállalkozik arra, hogy olvasóink minden kérdésére kielégítő választ ad és amennyiben lehetősége van rá, azonnal intézkedik, segít is. Újabb ki kell jelentenünk, hogy szívesen válasszunk polkák, elvi kérdésekre is, ezekre épp olyan felelősen választ adunk, mint a megírt napi gondokra.

A szombat délig befutó kérdésekre a vasárnapi lapban válasszunk. A kérdéseket kérjük levélben közzélni, postán küldjék el a hozzájárulókat vagy hozzák fel szerkesztőségünkbe. Címünk: Vörös Hadsereg-útja (Plac-utca) 28. II. emelet.

Az amerikai külügyminiszter válasza a szovjet tiltakozó-jegyzékre

Az amerikai külügyminisztérium kedden ismertette a jegyzéket, melyben válaszként a Szovjetunió-nak Acheson kijelentésével kapcsolatos tiltakozó-jegyzékre. A jegyzékben Marshall Molotovhoz intézett üzenete így szól:

Legyen tisztában vele, hogy a mi alkotmányunk a végrehajtó hatalmat elválasztja a törvényhozói hatalomtól. A mi rendszerünkben a törvényhozó bizottság elé megidézett végrehajtó közeg köteles őszintén felelni a közérdeklő kérdésekre. Az Ön által

eltesésnek minősített kijelentéseket a mi szempontjaink szerint nem lehet sértőknek tekinteni. Ezek közérdeklő kérdésekre vonatkoztak. Remélem, nem fogja eltesésnek minősíteni azt, ami csak őszinteség volt. A kijelentést, amiről Ön is beszél, Acheson nem önként tette, hanem válaszként egy kérdésre, amelyet sok más kérdés között feltették. (Nem hisszük, hogy az amerikai külügyminiszter válaszával szovjet részről szó nélkül hagyják. Szerk.)

Rászakította a mennyezetet a sógornőjére

Erdekes ügyben tett feljelentést a debreceni rendőrfőkapitányságon Szilágyi Józsefné Ispótyai 19. szám alatti korcsmáros.

Szilágyiné sógorával Ormós Istvánnal összeközlömbözött. A veszekedés hevében a sógor — aki ugyanabban az udvarban lakik — megfenyegette sógornőjét, hogy „Még egy szó és rád döntöm a házat!”

Szilágyiné szitkok áradatával támadt sógorára, aki elkésere-

ében bűsán baltát ragadott és felbaltogott a padlásra, ahol a baltával egyre jobban nekibeülvé verdesni, döngölni kezdte a mennyezetet, amely a rázúduló csapások vad ereje alatt szakadozni kezdett lefelé.

A szobában ekkor szerencsére már senki sem tartózkodott és így a leszakadó mennyezet csúszán a bútorzatban és a szoba közepén álló nagy ebédasztalon elhelyezett poharakban tejt kárt.

Káprázatos karneváli éjszaka lesz az Ujságírók Görbe Éjszakája

Három nap választ el a balti idény kimagasló eseményét a felejthetetlen bűsőtűt jelentő Ujságírók Görbe Éjszakájától, mely szikrázó vidámság jegyében, jelmezesek tömegének szín-pompájával igazi karneváli hangulatban folyik le. A rendezés már összeállította a Görbe Éjszaka teljes programját, mely ötletes számok sorozatával maradéktalanul a jókedv, a gondtalan szórakozás szolgálatában áll.

A honvédszenekar és rendezzenekar szórakoztató számokból, a könnyűzene győzteseitől összeállított nyitány fogadja a balti közönséget. Az ötletes, ötletesebb jelmezek sora vonul fel ezután, miközben a zenekar indulókat játszik. Fél 10-kor kezdődik a remek, teljesen a humor jegyében összeállított műsor, melyben Kőrösi Annyval, Kollár Liviával, a Szadyduettel, Solti Bortallal, Kor-

mos Lajossal, Kertész Sándorral, Homonnay Ferencel élen Debrecen legnépszerűbb művészei lépnek fel.

Külön meglepetés lesz a „Mindenki Színpadja”, melyen mindenki felléphet önként, táncszámokkal, szavaltokkal 3 perces időtartammal. A közönség szavazata dönti el, kik a legtehetségesebb szereplők. Táncverseny, szépségverseny, jelmezesverseny, konfetticacat teszi változatosabbá a Görbe Éjszaka programját.

A Görbe Éjszaka iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg, ezért a Dohány-nagyteremben és Kónya-trafikban levő elővételi helyek mellett már ma, csütörtökötől délelőtt 11—1-ig, délután 3 óráig lehet jegyeket váltani az Arany Bika halljában. A jegyek elővetelben indulókat értik. Fél 10-kor kezdődik a remek, teljesen a humor jegyében összeállított műsor, melyben Kőrösi Annyval, Kollár Liviával, a Szadyduettel, Solti Bortallal, Kor-

A vagongyári MNDSz előadása

A Vagongyár MNDSz csoportja jótékony mulatságot rendezett. A jótékonykodást szolgáló kedves összeállítások előkészületeit szorgalmas asszonyok végezték és így nem is meglepetés a kifünő anyagi és erkölcsi siker. Maguk a rendezők vállalkoztak a műkedvelő előadás szerepeinek eljátszására is, ami nagyon jó eredménnyel járt. Különösen a következők nevével kell megemlíteni: Ilyés Sándorné, Barna Istvánné, Szodrai Józsefné, Jatkó Sándorné, Rónaszéki Istvánné, Balogh Istvánné, Grebur Ferencné, Zolnai Ilona, Koroknál Endréné. A rendezés nehezt munkájából Szabó Károlyné vette ki a részét, míg a megnyitót Fehérvári Sándorné tartotta.

A közellátási tisztviselők jutalmazása

Simon-Kovács József, a közellátási ügyosztály vezetője javaslatot terjesztett a városi tanácsülés elé, hogy a közellátási ügyosztály alkalmazottjai között szának szét 40.000 forintot. Megcsinálták ugyanis a közellátási ügyosztály felévi zárát és az igen kedvező eredménnyel zárult. A kedvező eredmény elsősorban a közellátási ügyosztály tisztviselőinek köszönhető, akik fáradhatatlan munkásságukkal, állandó türelmével jelentős bevételt hoztak a városnak. A 40.000 forint a mérleg 12 százaléka és a mulban is minden esetben részesültek ilyen jutalmazásban a közellátási ügyosztály tisztviselői. A városi tanács hozzájárult a javaslathoz.

2 nap. 4 felmentés

Ez a mérlege a népbíróság és az ötös tanács kétnapi tárgyalásainak, no meg egy elnapolás. Hiszen végérvényben ez még nem volna baj. Ha véletlenül 20 esetben egymásután olyan ember kerül a bíróság elé, aki ártatlan, senki sem fogja kívánni, hogy a statisztika kedvéért csak egyet is elítéljenek.

A baj másutt van. Kezdődött a dolog Frankó György felmentésével, akire még védője is onyho ítéletet kért s általános esodálkozást váltott ki a felmentés. Ujváry Istvánnét is egészen furcsa indoklással mentették fel. A felmentők asszonyok, akik hol haragban, hol jóviszonyban voltak a vádlottal. Ezzel talán csak nem változott meg a tényállás? Végül Varga Benjámint felmentésére valami lélektani kapcsolatot állítottak, gos hiánya adott okot. Aki ott volt, az nem találta a dologban lélektani képtelenséget s abban sem látott semmi feltűnőt, hogy a két vádant, ha más szavakkal is, de lényegében ugyanazt adta elő.

Szóval négy felmentés közül legalább három olyan, amely onyhen szóval túlságosan elnézőnek tűnik fel. Nem hisszük, hogy az ilyen ítéletek nagyon emelnék a népbírósági törvényt, meg az 1940. évi VII. te. tekintélyt. (—fater)

Bankjegyforgalom

A bankjegyforgalom a február 15-i kimutatás szerint a február 7-i forgalommal szemben 42,5 millió forinttal 1092,5 millió forintra emelkedett. A forgalomban lévő bankjegyekből arany, deviza és valutavásárlás köveletében 145,7 millió forint került forgalomba.

Az idő megjavulásával jobb lesz a hurgonyaellátás

A fagyok várható megszűnése után a burgonyatermő vidékeken megkezdődik a verembontás. A közellátásiügyi miniszter részben szabaddá fogja tenni a burgonya árat.

Kivégezték

a dombrádi tömeggyilkost
A nyiregyházi népbíróság háromnapos tárgyalás után Kállai Jánost, a tízszeres dombrádi tömeggyilkost kötélláltali halálra ítélték. Az ítéletet szerdán délután a nyiregyházi törvényszék fogházának udvarán végrehajtották rajta.

Rendőrségi toborzás

A magyar államrendőrség részére a belügyminisztérium toborzást rendelt el az ország egész területén. A toborzási feltételeket bármely rendőrőrsön mindenki megtudhatja. Toborzásra bármikor lehet jelentkezni a lakóhely szerinti rendőrőrsön.

Olesó műtrágya és rézgálic a gazdáknak

Az Arany- és Arhivatal felterjesztése a Gazdasági Főtanács hozzájárult olyan tervezet, amely biztosítja a gazdáknak olesó műtrágya: való ellátását. Mind a szuperfoszfát, mind a péti só nagyjából ugyanannyi bűszért lesz majd a gazdák számára kapható, mint amennyit a háború előtt megvásárolhattak. Ezzel összefüggésben a Gazdasági Főtanács a rézgálic árát is úgy szabályozta, hogy borban kifejezve ugyanannyiba kerüljön, mint a háború előtt. Egy mázsa szuperfoszfát ára kb. 50 kg., a péti só ára pedig 100 kg. búzának fog megfelelni.

Dr. Somlyai Józsefné

POGÁNY IRÉN

angyali lelkével Fiához költözött.

Temetése február hó 21-én délután 3 órakor. Lelkéért gyászmise február 22-én reggel 8 órakor Szent Anna-utcai templomban. (Gyászjelentő helyett is.)

Vasárnap reggel nyolckor kezdődik az MKP városi konferencia

A MKP debreceni városi szervezete vasárnap tartja meg konferenciáját, melyre már meg is választották az üzemek és kerületek küldötteit.

350 kommunista, az üzemi és kerületi pártbizottságok legjobbjai vesznek részt a konferencián, mely vasárnap reggel 8 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében. 200 kommunista mint vendég lesz jelen és hallgatja

végig a központi vezetés kiküldöttjeinek: Rostás elvtársnak politikai, majd Balogh Elemér városi pártbizottsági titkárnak szervezeti beszámolóját.

A városi konferenciára — ahol több hónap munkáját fogják mérlegre tenni és problémáit megvitatni a debreceni pártbizottságok küldöttei — nagyban folyik az egyes pártbizottságok között a közéleti munka.

Sorozatós kerítés- és falopások

Ellopják a kapuját Horváth Endréné Boldogfalva-utca 3. szám alatti lakosnak. A kár meghaladja a 2000 forintot.

Richter János Budai Ézsaiás-utca 14. szám alatti lakosnak a kerítését és a sertésöltőt bontotta el a városban rendszeresen garázdálkodó falolvajbanda.

Az állami erdőfelügyelőség feljelentést tett a rendőrségen isme-

relden tettes ellen, aki a Szoboszló-úton lévő egyik kertben a lakás padlását éjszakaiként fejcsével felteszegette és nagyobb mennyiségű deszkát vitt el onnan, míg az erdőből 21 akácfa tűnt el rejtélyes módon.

A rendőrség a nagyarányú rongálások és lopások felszámolására széleskörű nyomozást indított meg.

Csütörtökön megindul a Munkásakadémia történelmi sorozata

Nagy hallgatóság vett részt a Kommunista Párt Munkásakadémiajának első előadásán, amely a közgazdasági ciklussal kezdődött. Ezen a héten, csütörtökön a történelmi előadásorozat is megindul; első előadását Magos György tartja „Magyarország 1514-ig” címmel.

A közgazdasági előadások sorozatában pénteken az „Értéktöbblet termelés” ismertetésére kerül sor Vég László előadásában.

Az előadások színhelye Vörös Hadsereg-útja 28. szám II. emelet, este fél 6 órai kezdettel.

A szakszervezetek nem hagyják megállni a Csokonai-színház üzemét

Szerdán délután a debreceni szakszervezetek végrehajtó bizottsága foglalkozott a színház válság kérdésével. A végrehajtó bizottság előtt megjelent Belezny István színművész is a Csokonai-színház üzemi bizottságával együtt. Molnár József, a szakszervezet hajdúmezei titkára bejelentette, hogy átiratot kapott a Szakszervezeti Tanácsától, hogy a színházban belül válság fenyeget és ezzel kapcsolatban felvetette a felelősség kérdését. Hangsúlyozta, hogy az üzemi bizottság nem állt hivatása magaslátán, nem tett jelentést, nem vizsgálta felül a könyveket. A színeszek most segítségért a szakszervezetekhez fordultak és a szervezett munkásság ezt a segítséget meg fogja adni a színháznak.

Ezután részletes vitában megvitatták a színház válság okait. A végrehajtó bizottság tagjai több felszólalásban egészen egyöntetű álláspontot foglaltak el. Megállapították, hogy a színeszek szakszervezete nem képviselte megfelelő módon a színeszek érdekeit. Az üzemi bizottságot és az igazgatót egyaránt felelősség terheji, hogy idáig jutott a színház. Kóvári László javaslatot tett, hogy az üzemi bizottság mondjon le és a jövőben az új üzemi bizottság a szervezett munkásságra támaszkodva igyekezzék biztosítani a színház létét.

A végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy 48 óra belül háromtagú bizottság utazik fel Budapestre, ahol a Szakszervezeti Tanács és a munkáspártok közbenjárásával segítyt harcolnak ki a Csokonai-színház számára. Egyben leszögezték, hogy a szervezett munkásság minden körülmények között támogatni fogja a színház

zat és semmi körülmények között nem enged, hogy leálljon. Akcióit indítja a szakszervezet, hogy 24 óra belül gyorssegélyt szerezzenek, amiből a színeszek fizetését kifizethetik. Leszögezte a végrehajtó bizottság, hogy semmi körülmények között nem megy bele a színeszek fizetésének redukálásába.

A végrehajtó bizottság ülése megmutatta, hogy a szervezett munkásság hite és akaratja és kultúra iránti szeretete leküzd minden anyagi nehézséget és az ott lévő színeszek azzal a tudással távozhat, hogy a színház léte a munkásság támogatásával biztosítva van.

Sakkcsapatbajnokság

A csapatbajnokság hetedik forduló-jának eredményei: Debreceni Sakkör —Iparos/a 8 és fél: 3 és fél, DMTE/a —KASE 5:3 (4), DMTE/b—Iparos/b 9:3, Egyetértés/b—Magánalkalmazott 6:5 (1). A verseny állása: Debreceni Sakkör 64 (1), DMTE/a 50 és fél (5), Egyetértés/a 64 és fél, Magánalkalmazott 41 és fél (4), DMTE/b, Iparos/a 34 és fél, Iparos/b 22 és fél, Magánalkalmazott: Egyetértés/b 18 (1).

A Debreceni Sakkörnek és a DMTE/b csapatának egy-egy, a többi csapatnak két-két mérkőzése van hátra. Az elsőleg csak az utolsó forduló dől el. A nyolcadik forduló párosítása: Egyetértés/a—Debreceni Sakkör, DMTE/a—Egyetértés/b, Iparos/a—KASE, Magánalkalmazottak—Iparos/b az előálló helyiségében. A verseny vasárnap fél 10 órakor kezdődik, toronavezetőt a vendéglátó egyesület ad. Az Alsóvezetés felhívja a taggyerekeket, hogy a második negyedévi tagsági díjat (25 forint) február végéig dr. Szabó Ferenc pénztárosnál fizessék be, a Magyar Sakkvilágot pedig — amely a Szövetség hivatalos lapja — a legrövidebb időn belül rendeljék meg.

Meteor-filmszínház

Csütörtökön A fittok és idegesszítő izgalmas filmje Richmond-i rejtély
Előtte: Két tiltatványos, Hacsak és Sajó tréfája. Amerikai világhírű előadások hétköznap fél 5. fél 7-kor.

Ne dobja el ócska kalapját

Otcson újja alakítja
KALAPIPAR
KIZAROLAG SZÉCHENYI-UTCA 7.

R

A napok múlt havi zeti munka régi statisztika és 1552 nő lak száma az előző százalékos Eredményesben 50 száza

Ezek a péig emelk ban jelenk van közme reláthatóla hánygyár rövidesen A Vidoni- 50 alka/m

A k

Az egye romhónap jalták, hog ojsó áron rezni és o tétellel, ar kai dolgoz cipő megv Az egye nista párt bálkozás, sikert ért tőkék a S hogy a K

600

Az álli visszakéssé Antalné Dobranszki koesskendő ár helyett vételre. A kenőcs ú. drágább.

Orszá

A jegut kodott pe rösség ne fel. Nagy nök tartt azokat a a kispár teszik az galivadó mes inf magában rendezkező a rendel után leho

Most az hogy a százalékos kedvezmé szorítja, már kedv kedvezmé két segéd alkotóat oda vezet segédül fog, mer adókulcsa másrészt kötelezett Serehne

APOL

Legújabb Szir Fősz: D. Előadások vasárnap

Rohamosan emelkedik Debrecenben a munkanélküliek száma

A napokban terjesztette fel el-
mult havi jelentését a szakszerve-
zeti munkaközvetítő hivatal. A hó-
régi statisztika szerint 2535 férfi
és 1552 nő munkanélkülit tartot-
tak számon, ami

az előző harilhoz képest 30
százalékos emelkedést jelent.
Eredményes közvetítést 312
esetben végeztek, ami viszont
30 százalékos esőkkenést mu-
tat.

Ezek a számok február közepéig
emelkedést értek el. A város-
ban jelenleg már csak a MÁV-nál
van közmunka 90 fővel, ami elő-
reláthatólag 4-5 hétig tart. A do-
hánygyár ideiglenes munkásaiból
rövidesen 450-et bocsátanak el.
A Vidonygyár is szélnek eresztí
50 alkalmazottját. Így a február

közepéig nyilvántartott 4800
munkanélküli rövidesen öt és fél-
ezerre szaporodik. Megdöbbentően
nagy szám, sőt ha tekintetbe
vesszük azt is, hogy igen sokan
vannak olyanok is, akik nem je-
lenkeznek a hivatalnál, fogalmat
alkothatunk a városi dolgozók
szociális nyomoráról. Minthát a
köz munkavállalás behajtását meg-
szigorították, egyre többet kéri
munkanélküliségük igazolását, ami
még további növekedését jelenti
a hivatalosan nyilvántartottaknak.

A jelentés megemlíti, hogy
hónapok óta semmi sem tör-
tént a hivatalos szervek ré-
széről a munkanélküliség esük-
kentése érdekében.

Pedig a minisztérium kiutalt egy

tekintélyes összeget közmunkára,
ami azonban hónapok óta csak a
bankot boldogítja. Annak idején
a város számára kiutalt pénzt
gondolkodás nélkül utalták át a
megyei közmunkára, most azon-
ban nem olyan frissek az intéz-
kedéssel.

Tudomásunk szerint a Nyír-
víz, Alsó-Szabolcsi és Berettyó Ármen-
testítő Társulatok részére is ki-
utalt a minisztérium pénzt több
mint egy hónappal ezelőt s azt
az egyik debreceni bankban he-
lyezték el. Mi célt szolgál most
ez a pénz? Mire fordítják és mi-
kor indítják meg a közmunká-
kat?

Ez érdekli elsősorban a munka-
nélkülieket.

Az a bizonyos kutya meg a bolhák

Az összeesküvéssel és a Kis-
gazdapárt megtisztításával kap-
csolatban a Kisgazdapárt ná-
dudvari szervezetének elnöke,
Futó Sándor a maga józan, be-
csületes észjárásával megtalálta
a kelő szót: „Ne a kutyát üs-
sük agyon, hanem a bolhákat.
Igaza van, mert bolhák aztán
csakugyan vannak. Így, többes
számban. Sokan vannak. Érez-
zük a csípéseket is mindnyájan.

Azonban, gondolom, a föld-
művesek jobban érzik, mint —
tegyük fel — a nagytőkésék.
Mert ezek a bolhák nem csíp-
desték a nagytőkéséket, ilyesmii
jól nevelt bolha létükre csük-
desték, de azokat aztán váloga-
tás és foglalkozásra való tekin-
tet nélkül. Vannak azonban
olyanok, akik azt mondják,

hogy hagyjunk béket szegény
bolháknak, hiszen jóindulatú,
békés, esetleg eltérjedtet há-
zállatok ők. Arról pedig igazán
nem tehetnek, hogy az Isten
megteremtette őket. Ertem, ér-
tem, nem öket csipi a bolha.
Bár szerény véleményem szerint
el kell a bolhát pusztítani, sőt,
a bolhát kell elpusztítani, egye-
sek mégis megijednek és a „ku-
tyát” féltik.

Nem gondolom, hogy akad
olyan gazda, aki gondolkodás
nélkül el ne pusztítaná a bol-
hákat. Amde a kutyát, ha híven
teljesítette hivatását, meg kell
menteni. Az én véleményem is
ez: pusztítsuk el a bolhát, hogy
megmentsük a kutyát, mert el-
lenkező esetben az is megtör-
ténhetik, hogy a kutya puszt-
ul el.

— gr —

A kommunisták olcsó cipőt szereztek az egyetemi dolgozóknak

Az egyetemi kommunisták há-
romhónapos munkatervükbe fog-
lalták, hogy a klinika dolgozóinak
olcsó áron segítenek cipőt sze-
rezni és olyan részletfizetési fel-
tétellel, amely a kifizetési klini-
kai dolgozóknak lehetővé teszi a
cipő megvásárlását.

Az egyetemi klinika kommunis-
ta párt szervezete sokféle pró-
bálkozás, tárgyalás után végre
sikert ért el és megállapodást kö-
tötték a Szövetkezeti Cipőüzlettel,
hogy a Kommunista Párt és az

üzemi bizottság jóváhagyásával a
szövetkezet ellátja kis részletfize-
tés mellett a klinikai dolgozókat
cipővel. A megállapodás szerint
mintegy 500 pár cipőt fog szállít-
tani a szövetkezet a klinika dolgo-
zóinak.

Eddig 110-en már viselik is a
Kommunista Párt akciójával szer-
zett cipőket. Az egyetemi Kommunis-
ta Pártban levő elvtársak büsz-
kék lehetnek arra, hogy ezzel az
akcióval is jó munkát végeztek,
segítették a klinika dolgozóit.

600 forint pénzbüntetésre ítélték egy árdragító szatócsot

Az államügyészség árdragító
visszaéléssel vádolja Dobránszky
Antalné hajdúánási szatócsot.
Dobránszkyne üzletében a fekete
kocskenőcsöt a megszabott 2.50-es
ár helyett 7 forintért kínálta meg-
vételre. Azzal védekezett, hogy a
kenőcs ú. n. két úszó volt, amely
drágább, azonkívül bizonyos ha-

szonkúcsot is joga volt beakku-
rálalni. A szakértő meghallgatása
után azonban kiderült, hogy még
ebben az esetben is fennáll az ár-
drágítás s ezért az uzoragyógye-
ségi bíróság 600 forint pénzbüntetésre
ítélte Dobránszkynt s elrendelte
az ítéletnek a helyi sajtóban való
közvetését. Az ítélet jogerős.

Országosan állást foglalt a kisiparosság az új forgalmiadó ellen

A legutóbb Debrecenben tartóz-
kodott pénzügyminisztert az ipa-
rosság nevében küldöttség kereste
fel. Nagy Sándor ipartestületi el-
nök tárta fel a miniszter előtt
azokat a hiányosságokat, amelyek
a kisiparosok előtt érthetlenné
teszik az új, 100/1947. számú for-
galmiadó rendeletet. De a sérel-
mes intézkedések sokaságát is
magában foglalja a szövetvényes
rendelkezés, amit áthidalni csakis
a rendelet komoly átdolgozása
után lehetne.

Most az IPOK is arra mutat rá,
hogy a rendelet 9. §-a az öt-
százalékos termelői forgalmiadó
kedvezményt olyan szűk körre
szorítja, hogy az a gyakorlatban
már kedvezménynek sem nevez-
hető. Az a meghatározás, hogy a
kedvezményt csak a legfeljebb
két segédet és két tanoncot fog-
lalkoztató iparos veheti igénybe,
oda vezethet, hogy az iparos két
segédnél többet alkalmazni nem
fog, mert ha ezt teszi, úgy az
adókulcsa százalékosan emelkedik,
másképp a könyvvezetés terhes
bővelétsége vár rá.

Sérelmes ennek a szakasznak az

a kikötése is, hogy akinek 100
wattnál nagyobb teljesítményű
motorral hajtott gépi berendezése
van, az már nem jogosult a ked-
vezményre. Ilyen motor egy rár-
géphez sem elég. A 9. §. megszö-
vegezése tehát egyáltalán nem
szerezés és annak módosítását
igénylik.

Sérelmes a rendelet 7. §-a is,
amely külön 15 százalékos termel-
ési forgalmiadóval sújtja az úgy-
nevezett vertikális üzemeket.
Egyes kisiparos szakmák e szá-
kasz értelmében 25 százalékos
forgalmiadót fizetnek. Méltányos
lenne az egész kisipart a 7. szá-
kasz intézkedése alól kivonni.

A 48. §. szerint két segédnek fe-
léli létszámmal a kisiparos a pénz-
tárkönyvön kívül 6-7-féle köny-
vet tartozik vezetni. Elképzelhe-
tetlen, hogy aránylag egészen kis
kapacitással dolgozó iparosok
ilyen adminisztrációt vezessenek
be.

Ezek után jogos, hogy a mi-
nisztérium a kisiparosság bevoná-
sával és a szaktölemények meg-
hallgatása után módosításokat
hajtson végre a rendelkezéseken.

Balmazújvároson felosztott a Parasztszövetség

A balmazújvárosi dolgozó parasztság vasárnap délelőtti hatal-
mas demonstrációja hatására Balmazújvároson felosztott a Pa-
rasztszövetség.

„Nem azonosítjuk magunkat Mispethékkel és Salitáékkal” —
mondják a balmazújvárosi kiszagadók, akik most végső kiábrándult-
ságukban erre a döntő lépésre szánták el magukat.

Így múlt ki a már mintegy háromszáz főnyire felszaporodott
újvárosi Parasztszövetség, amely a műgy sem végzett — a faheltek
elhasználása szerint — semmi érdemleges munkát a községben.

Munkával és tudással épül fel a boldogabb Magyarország

Szabó István képviselő az MKP nádudvari
pártiskolájának ünnepélyén

Nádudvaron most tartotta záró-
ünnepélyét a Magyar Kommunis-
ta Párt kéthetes pártiskolája.
1500 főnyi tömeg gyűlt egybe a
szépen felkiszított teremben; min-
den párt képviseltette magát el-
nöke vagy tükára által.

Kun Lajos nádudvari 35 éves
földműves, pártiskolai hallgató
megnyitja után Kardos Márton
előadó beszéde következett. Utána
Ady és József Attila verseit adták
elő a hallgatók, majd népdalokat,
tomboló sikerrel. Számári Irén
a hallgatók nevében köszönetét
fejezte ki a Magyar Kommunista
Pártnak, mert lehetővé tette a
tanulást. „Most jöttünk rá —
mondotta —, hogy a kommunis-
ták ölharcosai az egész magyar
nemzet érdekeinek.

A közönség a körbe érkezett
Szabó István képviselőt akarta
ezúttal hallani. Hatálmias eljenzés
közepette röviden beszámolt a
politikai eseményekről, majd rá-
tért a nevelésre. — Ime, látják
— mondotta —, hogy az összes

pártok közül az MKP tesz a leg-
jobbát a nevelésért. Semmi áldo-
zatot nem kímélve, állandóan az
előadók szárai járják az országot
és terjesztik a tudást, amelyből
a magyar földműves nép ki volt
zárva. A Magyar Kommunista
Párt mindenütt ott van, ahol
munkára van szükség, de ott is
mindig megjelenik, ahol tanulni
kell, mert tudjuk, hogy csak ez-
zel a két eszközzel: munkával és
tudással épül fel egy jobb és bol-
dogabb Magyarország — fejezte be
beszédét szűnni nem akaró taps
között.

Kiss Lajos, az MKP nádudvari
szervezetének elnöke felhívta az
államvédelmi szervek figyelmét a
gyorsvonatok másodosztályára,
mert szerinte ott folyik csak igazi
az az összeesküvés a köztársá-
ság és a demokrácia ellen.

Kiss Mihályné nádudvari föld-
művesasszony, pártiskolai hallgató
zárószavaival és a Kossuth-nótával
ért véget a felemelő ünnepség.

A NYUGDIJAS NEVELŐK PANASZAI

A nyugdíjas nevelők igen népes
értekezletet tartottak a Baltazár
Dezso-utcai iskolában. A tanter-
met zsúfolásig megtöltötték a
nyugdíjasok.

Filip Endre ny. ig. tanító nyi-
totta meg az értekezletet. Fájdel-
masan tapasztaljuk — úgymond
—, hogy rólunk, nyugdíjasokról
megfelekednek, akik oly sokat
nélkülözünk, szenvedünk, mert
csukely nyugdíjunktól nem tud-
juk magunkat fenntartani. Kérte
a jelenlevőket, válasszanak egy
intéző-bizottságot, akik előbbre
vigyék a nyugdíjasok ügyét.

Az értekezlet az indítványt egy-
hangúlag magáévé téve, Filip
Endrét választotta meg az intéző-
bizottság elnökének. Ezenkívül
négy bizottsági tagot választott.
Ezután felkérte az elnök Ká-
rlyi János ny. ig. tanítót, hogy
terjessze az értekezlet elé memo-

randumszerű javaslatát. A javas-
latot az értekezlet egyhangúlag
elfogadta s utasította a bizottsá-
got, hogy a memorandumot ter-
jessze a szakszervezet elé s kérje,
hogy sürgősen juttassa el a neve-
lők országos szervezetéhez. Az ér-
tekezlet felhívta a vezetőséget,
hogy szólítsa fel a debreceni ne-
velők szakszervezetét, hogy a vá-
lasztmány tagjai közé az értekez-
let által kiküldött tagokat vegye
fel, hogy a szakszervezetben kép-
viselve legyenek a nyugdíjasok is.

Usokonai-színház

20-án, csütörtökön fél 7 órakor
A CIGÁNY
Rózsavölgyi Kálmán felléptével
Bérlőszínház
Délután 3 órakor
Tommy és társa. Filmrész előadás
21-én, pénteken este fél 7 órakor
A cigány. Rózsavölgyi Kálmán felléptével

2000 forint gyorssegély

A szerdai városi tanácsülésen
tárgyalták a munkanélküli szegé-
nyek megsegítésének a kérdését.
A szociális ügyosztály vezetőjének
javaslatára a városi tanács 2000
forint gyorssegélyt utalt ki a
munkanélküli szegények részére.

SIESS! ADJ! SEGITS!

Megoldásra váro szociálpolitikai és
közegészségügyi feladataink épülő de-
mokratiánk súlyos kérdései.

Körházaikat nem tudjuk fenntar-
tani, hazatérő hadifoglyainkat nem
tudjuk ellátni. Az állam költségvetése
szűkre van szabva, szükség van arra,
hogy a magyar nép összefogjon, adjon
és segítsen.

A gazdasági újjáépítés alapja a
munka, a munkának pedig az ép-
egészséges munkaerő, egészséges tár-
sadalom. Az egészséges munkaerő fonn-
tartása jó betegellátás nélkül lehetet-
len.

A hadifoglyakérdés egyedül megol-
dása csupán a visszatérő hadifoglyok
mielőbbi munkába állítása lehet. Eh-
hez azonban szükséges az, hogy a viss-
zatérő hadifoglyok legelőször szociá-
lis és egészségügyi problémáikat megold-
juk.

A társadalom minden egyes tagja-
nak azonnali támogatására van szük-
ség, hogy a hadifoglyagondozás orszá-
gos jelentőségű kérdését megnyugtató
módon lehessen ellátni.

A mozgalom elnevezése: „Siess, Adj,
Segíts!”

A magyar nép összefogása a hadi-
foglyok, kórházak és tudóbégek meg-
segítésére elengedhetetlen. Mindenki-
nek — aki benna él és együtt van a
magyar társadalommal — csatlakozni
kell hozzá. Az előadás helyrehozha-
tatlan károkat okoz népünknek. Siess!
Adj! Segíts!

Báli csendélet nöbekisérésével

Tavaly történt, hogy egy bálon
az Arany Bikában egy jókedvű
társaságban iszogatott Kovács
Sándor volt rendőr ny. főhadnagy.
A társaságban volt Csordás Ilona
Arany János-utcai lakos is. Kovács
szrelni ajánlatokkal kezdte ostro-
molni a leányt, majd mikor az
ellenállt, megfenyegette, hogy be-
viteli a rendőrségre. Viselkedését
jelentették az ügyeletes rendőr-
tisztnek, Arató Imre főhadnagy-
nak, aki felszólította Kovácsot,
hogy hagyja el a helyiséget. Ko-
vács azonban később mégis visz-
szajött, s a még mindig vonakodó
leányt egy katonai segítségvel va-
lóban kísérettel kezdte a rendőrség
felé s el is vitte egészen a Sas-
utca sarkáig.

Csordás Ilona feljelentést tett a
törvényszék S6rés-tanácsa szerdán
tárgyalta az ügyet. Bűnösnek mon-
dotta ki Kovács Sándort szemé-
lyes szabadság megsértése címén
s ezért négyéves fegyházra ítélte.
Úgy az államügyész, mint a vád-
lott fellebbezett

Kamaraszínház

20-án, csütörtökön fél 7 órakor
Az Ady Társaság
XII. bérlési hangversenye
Hoór-Tempis Erzsébet
és Domahidy Sz. László
magyar estje

APOLLO MOZI
Debrecenben először!
Legújabb amerikai film
Szingapuri táncosnő
Fősz.: Dorothy Lamour, Bing Crosby
Előadások kőnapokon d. u. 3, 5, 7,
vasárnap és ünnepnap d. e. 11-kor is

Vígyszínház-mozi
A közönség óhajára ismét a felej-
tetetlen amerikai filmeknek:
Waterloo Bridge
Fősz.: Robert Taylor— Vivien Leigh
Előadások: 3—5—7 órakor

ik
idott-
kai-
zerve-
lőjét,
több
ten-
debre-
magy-
etek.
posz-
la-
fej-
yobb
nhan,
nt el
ron-
ására
meg.
tő
oro-
bblet
sor
Vörös
melet.
lni
között
Kéltől
y 24
reze-
tését
végre-
di ké-
hele
nkájá
ülése
vezett
s kul-
min-
az ott
dálta
éte a
hízo-
g
zrdul-
baklör
MTE/a
arod/b
mazott
recent
fél (5).
és fél
a, Ipa-
bazott
DMTE-
i cea-
hátra-
rdulón
rostita-
akkör-
eja-
arod/b
rszeny
t, tor-
et ad.
gegye-
edévi
ar vé-
romnál
ot pe-
ratol-
it ren-

